

MIHAIL KOGĂLNICEANU
texte
social-politice alese

23-FEB 1985

UNIVERSITATEA „LUCIAN BLAGA”
— SIBIU —
INVENTARIAT 1998

3-FEB 1980

EDITURA POLITICĂ — BUCUREȘTI, 1967

Bibl. Instit. de inv. superior Sibiu
INV. Nr. 9490 13 12

S U M A R

Notă asupra ediției	5
STUDIU INTRODUCȚIV	9
ANTOLOGIE	83
1. [Scrisoare către tatăl său, Ilie Kogălniceanu, Despre situația din Franța] ([<i>Lunéville</i>] [10] 22 octombrie 1834)	85
2. [Scrisoare către tatăl său, Ilie Kogălniceanu, despre rezultatul studiilor sale și zvonul neatrănării principatelor] ([<i>Lunéville</i>] [6] 18 april 1835)	85
3. Moldau und Wallachei Romänische oder Wallachische Sprache und literatur (<i>Berlin, ianuarie 1837</i>)	86
4. [Scrisoare către surori în care fixează țelurile de viitor ale patrioților moldoveni] (<i>Berlin, 1/13 februarie 1837</i>)	93
5. [Scrisoare către tatăl său, Ilie Kogălniceanu, despre tipărirea istoriei sale și intenția de a reveni în țară] (<i>Berlin, 10/22 martie 1837</i>)	93
6. [Scrisoare către Gheorghe Asachi în care îi cere unele informații istorice] (<i>Berlin 1/13 aprilie 1837</i>)	94
7. Schiță asupra istoriei, moravurilor și a limbii Țiganilor [...] (<i>Berlin, august 1837</i>)	95
8. [Portretul lui Mihai Viteazul] (<i>Berlin, septembrie 1837</i>)	97
9. [Scrisoare către tatăl său, Ilie Kogălniceanu, Despre demnitate și egalitatea oamenilor ; despre apariția istoriei sale] (<i>Berlin, 8/20 octomvrie 1837</i>)	97
10. [Scrisoare către tatăl său, Ilie Kogălniceanu, despre dorința sa de a se întoarce în patrie] (<i>Berlin, 5/17 noiembrie 1837</i>)	98
11. Introducție [la „Dacia literară”] (<i>Iasi, 30 ianuarie 1840</i>)	99
12. Introducție [la „Arhiva Românească”] (<i>Iasi, 1841</i>)	100
13. [Scrisoare către Ion Ghica în legătură cu cursul de istorie națională] ([<i>Botoșani</i>] 2 octombrie 1843)	104
14. Cuvînt introductiv la cursul de istorie națională (<i>Iasi, 24 noiembrie 1843</i>)	104

15. [Scrisoare colectivă către Mihail Sturdza, mulțumind pentru dezrobirea ȝiganilor statului și ai așezămintelor] (<i>Iași, 3 februarie 1844</i>)	111
16. Dezrobirea ȝiganilor (<i>Iași, februarie 1844</i>)	111
17. [Scrisoare către Ion Ghica, comunicându-i știri din Iași și dându-i informații asupra publicațiilor] (<i>Iași, 22 august 1844</i>)	113
18. [Însemnări de călătorie] (<i>Viena, mai 1844</i>)	115
19. Lipsă de călău în Valahia (<i>Iași, 15 octombrie 1844</i>)	123
20. [Scrisoare către Ion Ghica conținând știri personale, literare și politice] (<i>Iași, 5 ianuarie 1845</i>)	126
21. Despre civilizație (<i>Iași, 1845</i>)	127
22. [Scrisoare către (George Barițiu) cerându-i să-i transmită informații și materiale privind istoria veche a Transilvaniei] (<i>Paris, [16] 28 februarie 1846</i>)	130
23. Note despre Spania (1846)	131
24. Dorințele partidei naționale în Moldova (<i>Cernăuți, august 1848</i>)	141
25. Prefață [La „Letopisițiile Țării Moldovii“] (<i>Iași, 10 aprilie 1852</i>)	156
26. Ochire istorică asupra sclăviei (<i>Iași, 1853</i>)	161
27. [Scrisoare către Grigore Ghica domnul Moldovei, în care cere să nu fie disgrațiat pe nedrept] (<i>22 martie 1853</i>)	173
28. Jurnalismul românesc în 1855 (<i>Iași, 1855</i>)	175
29. [Programul foi „Steaua Dunării“] (<i>Iași, 1 octombrie 1855</i>)	184
30. Idei greșite (<i>Iași, ianuarie-februarie 1856</i>)	189
31. [Protest adresat domnului Grigore Ghica împotriva suspendării ziarului „Steaua Dunării“] (<i>Iași, 19 ianuarie 1856</i>)	193
32. [Protest adresat lui Petre Mavrogheni, ministrul dinăuntru al Moldovei, împotriva suspendării foi „Steaua Dunării“] (<i>Iași, 19 ianuarie 1856</i>)	196
33. [Discurs în sprijinul adoptării programului unionist de Adunare ad-hoc a Moldovei] (<i>Iași, 7/19 octombrie 1857</i>)	199
34. [Discurs în problema discutării problemelor de organizare internă în Adunarea ad-hoc a Moldovei] (<i>Iași, 18/30 octombrie 1857</i>)	202
35. [Scrisoare către Dimitrie Brătianu în chestiunea tacticii ce trebuia urmată în Adunările ad-hoc] (<i>Iași, 28 octombrie 1857</i>)	204
36. [Discurs în Adunarea ad-hoc a Moldovei potrivit discriminării politice față de locuitorii țării de confesiuni neortodoxe] (<i>Iași, 12/24 noiembrie 1857</i>)	206
37. [Discurs rostit în Adunarea ad-hoc a Moldovei privind reglementarea relațiilor dintre țărani și stăpînii de moșii] (<i>Iași, 18/30 decembrie 1857</i>)	209

38. [Discurs la alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domn al Moldovei] (<i>Iași, 5/17 ianuarie 1859</i>)	217
39. [Discurs rostit în Adunarea Electivă a Țării Românești în numele deputaților moldoveni] (<i>București, 17 februarie/1 martie 1859</i>)	219
40. [Discurs rostit în Comisia Centrală în problema libertății individuale] (<i>Focșani, 1/13 august 1859</i>)	222
41. [Discurs în Comisia Centrală pentru fixarea capitalei Principatelor Unite la București] (<i>Focșani, 1/13 octombrie 1859</i>)	224
42. [Programul guvernului prezentat în fața Adunării Moldovei] (<i>Iași, 4/16 mai 1860</i>)	227
43. [Circulară către prefecți în calitate de ministru de interne al Moldovei pentru apărarea de asupra a sătenilor] (<i>Iași, 18 noiembrie 1860</i>)	231
44. [Discurs pentru apărarea guvernului din 30 aprilie 1860 înlăturat de la putere] (<i>Iași, 15 și 17 februarie 1861</i>)	233
45. [Intervenție în Adunarea Moldovei referitoare la proclamarea unirii administrative] (<i>Iași, 14 decembrie 1861</i>)	240
46. [Discurs cu prilejul dezbaterii proiectului de lege rurală al Comisiei Centrale] (<i>București, 25 mai/6 iunie 1862</i>)	241
47. [Discurs în Adunarea legislativă în legătură cu prezentarea proiectului de lege rurală] (<i>București, 13 aprilie 1864</i>)	263
48. [Intervenție în chestiunea rurală] (<i>București, 13 aprilie 1864</i>)	264
49. [Răspuns în problema votului de blam] (<i>București, 13 aprilie 1864</i>)	265
50. [Circulară către prefecți în calitate de ministru de interne în legătură cu decretarea legii rurale] (<i>București, 14 august 1864</i>)	266
51. [Scrisoare către un prieten pentru a fi susținut în alegeri] (<i>Iași, 27 martie 1866</i>)	267
52. Discurs cu privire la cetele bulgare (<i>București, 1868</i>)	268
53. [Circulară către primăriile de rezidențe, în calitate de ministru de interne, pentru întocmirea nepărtinitoare a listelor electorale] (<i>București, [3] 15 ianuarie 1869</i>)	270
54. [Telegramă către Vasile Alecsandri rugându-l să-și reia activitatea politică] (<i>București, [17] 29 februarie 1869</i>)	270
55. [Telegramă către Broșteanu, prefectul de Dolj, în chestiunea aplicării tocmelilor agricole] (<i>București, [20 februarie] 4 martie 1869</i>)	271
56. [Telegramă prin care dezmințe zvonul calomnios că ar fi intenționat „să desfacă” unirea] (<i>București, [13] 25 martie 1869</i>)	271
57. [Scrisoare către V. Alecsandri în chestiunea alegerilor] (<i>14/26 martie 1869</i>)	272

58. [Circulară către prefecți, în calitate de ministru de interne, pentru aplicarea nepărtinitoare a legii recrutării] (<i>București, [4] 16 august 1869</i>)	273
59. [Telegramă către Matei Gane, prefect de Dorohoi, pentru a apăra drepturile statului în succesiunea bașotă] (<i>București, [14] 31 decembrie 1869</i>)	274
60. [Discurs ținut în Adunarea deputaților privind chestiunea Strousberg] (<i>București, 15/27 decembrie 1874</i>)	275
61. [Prefață la „Cronicele României sau Letopisețele Moldaviei și Valahiei”] 1872	280
62. [Discurs la înmormântarea domnitorului Alexandru Ioan Cuza] (<i>Ruginoasa, 30 mai 1873</i>)	288
63. [Telegramă către Al. Papadopol-Calimah rugându-l a organiza cinstirea rămășițelor lui Ștefan Golescu la trecerea lor prin Tecuci] (<i>septembrie 1874</i>)	289
64. Cuvînt contra adresei rostit în camera deputaților (<i>București, 5/17 iunie 1875</i>)	290
65. [Critica încheierii convenției comerciale cu Austro-Ungaria] (<i>București, 8 iulie 1875</i>)	293
66. [Instrucțiuni date agentului României la Constantinopol în legătură cu poziția României față de Poarta otomană] (<i>București, 29 aprilie 1876</i>)	295
67. [Circulară către agenții diplomatici ai României referitoare la neutralitatea României] (<i>București, 29 aprilie 1876</i>)	296
68. [Dispoziții transmise agentului României la Constantinopol pentru a protesta împotriva unor aserțiuni ale guvernatorului vilaietului Dunării]	297
69. [Intervenție la ministrul de război pentru asigurarea și apărarea neutralității României] (<i>București, 15 iunie 1876</i>)	298
70. [Notă adresată agentului României la Constantinopol pentru a cere Porții recunoașterea „individualității” statului român și a altor revendicări expuse într-un memoriu din 15 iunie] (<i>București, 16 iunie 1876</i>)	299
71. [Instrucțiuni transmise agentului diplomatic al României la Constantinopol în vederea obținerii neutralizării Dunării] (<i>București, 24 iunie 1876</i>)	301
72. [Notă adresată agentului României la Constantinopol în care se protestează împotriva nerecunoașterii de către Poartă a numelui de România și a individualității țării] (<i>București, 6 iulie 1876</i>)	302
73. [Circulară către agenții diplomatici ai României în care este precizată poziția țării față de evoluția situației din Balcani] (<i>București, 20 iulie 1876</i>)	303

74. [Discurs privind situația Universității din Iași] (1, 2 și 4 februarie 1877) 305
75. [Circulară către agenții diplomatici ai României, cerînd ca puterile să împiedice Turcia să transforme teritoriul român în teatru de război] (București, 5 aprilie 1877) 308
76. [Instrucțiuni transmise agentului diplomatic de la Viena referitoare la semnificația încheierii convenției cu Rusia și la poziția României față de război] (București, 7 aprilie 1877) 309
77. [Depeșă telegrafică către agenții diplomatici denunțînd actele de agresiune otomană] (București, 26 aprilie 1877) 310
78. [Circulară către agenții diplomatici ai României motivînd poziția țării și declararea stării de război] (București, 1 mai 1877) 311
79. [Declarație în Adunarea deputaților privind proclamarea independenței României] (București, 9 mai 1877) 315
80. [Circulară către agenții diplomatici străini anunțînd că armata română se găsea în necesitatea de a riposta actelor de agresiune otomane] (București, 30 mai 1877) 317
81. [Notă către agentul României la Viena prin care se refuză extrădarea unor tineri transilvăneni veniți să se înroleze ca voluntari în armata română] (București, 13 iunie 1877) 318
82. [Telegramă către agenți diplomatici ai României anunțînd trecerea Dunării de către armatele române] (București, 13/25 iulie 1877) 320
83. [Notă prin care cere generalului Cernat informații asupra evenimentelor de pe cîmpul de luptă pentru a fi comunicate țării] (București, 8 septembrie 1877) 321
84. [Mulțumiri adresate primarului orașului București pentru primirea făcută unităților revenite de pe front] (octombrie 1877) 321
85. [Notă prin care se face cunoscut agentului diplomatic al Rusiei la București motivele pentru care România cere să participe la negocierile de armistițiu] (București, 11 ianuarie 1878) 322
86. [Notă către girantul agenției diplomatice de la Berlin pentru a solicita sprijinul Germaniei în vederea recunoașterii independenței României] (București, 3/15 februarie 1878) 324
87. [Circulară către agenții diplomatici ai României în care se protestează împotriva clauzelor tratatului de la San Stefano] (București, 30 martie 1878) 325
88. [Circulară către agenții diplomatici ai României în chestiunea stabilirii relațiilor diplomatice la nivelul legațiilor] (București, 1/13 iulie 1878) 326
89. [Scrisoare către Grigore Ventura dezmințind zvonul reîntrării sale în guvern] (Paris, 18/30 ianuarie 1881) 327

90. [Scrisoare către C. A. Rosetti în care protestează împotriva trecerii sale printre conservatori] (<i>Paris</i> [19] 31 ianuarie 1881)	328
91. [Interpelare privind oprirea exportului român de vite în Austro-Ungaria] (<i>București</i> , 12 ianuarie 1882)	330
92. [Discuții în Adunarea deputaților cu prilejul modificării legii tocmelilor agricole] (<i>București</i> , 11 februarie 1882)	334
93. Chestiunea Dunării (1882)	337
94. [Discurs în Adunarea deputaților despre 2 mai 1864, juna dreaptă, relațiile cu statele balcanice, epoca unirii, Dobrogea, realizarea programului pașoptist] (<i>București</i> , 26—27 ianuarie 1883)	347
95. [Discurs referitor la comerțul exterior, îndeosebi cu Germania și Austro-Ungaria] (<i>București</i> , 5 martie 1885)	350
96. [Interpelare în cameră în chestiunea expulzării unui grup de români transilvăneni] (<i>București</i> , 11 februarie 1886)	356
97. [Intervenție în Adunarea deputaților în problema relațiilor economice cu Austro-Ungaria] (<i>București</i> , 4 februarie 1887)	368
98. [Intervenție în Adunarea deputaților în legătură cu acordarea unui ajutor viager lui Mihail Eminescu] (<i>București</i> , 2 martie 1888)	369
99. [Intervenție în Adunarea deputaților în legătură cu dărîmarea turnului Colței] (<i>București</i> , 14 februarie 1889)	370
100. [Discurs despre caracterul relațiilor agrare înainte și după reforma din 1864] (<i>București</i> , 16 februarie 1889)	372
101. [Intervenție pentru acordarea cetățeniei române lui C. Dobrogeanu-Gherea] (<i>București</i> , 12 mai 1890)	376
102. [Discurs la mesaj cu aprecieri asupra Adunărilor ad-hoc, a lui 2 mai 1864 și a necesității respectării constituției; profesiune de credință liberală, aprecieri despre politica externă și războaiele țărănești din 1888] (<i>București</i> , 7 decembrie 1890)	376
103. [Discurs rostit la jubileul unui sfert de veac al Academiei române] (<i>București</i> , 1/13 aprilie 1891)	382
104. [Ultima scrisoare către fiul său Vasile Kogălniceanu] (<i>Paris</i> , 19 iunie/1 iulie 1891)	396
Cronologie	397
Indice de nume de persoane	405

